№ 180. Poniedziałek 9. Sierpnia 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości bieżace. — Baron Wesenburg †. — Stypendya uczniom w akademii sztuk pięknych. - Losowanie dawniejszego długu. — Chrzest Arcyksiężniczki. — Powodzie w Czechach.

Wiédeń, 6go sierpnia. W obozie popisu pod Neunkirchen odbędzie się 7go sierpnia w obecności Jego Mości Cesarza wielka manewra, która się zacznie o szóstej godzinie zrana a zakończy w południe.

— *Karlsruher Zeitung* z 2 sierpnia zawiera z Freiburga wiadomość, ze tam umarł c. k. austryacki minister, baron Wessenberg. Na dwa dni przed śmiercia wręczył przełożonemu Towarzystwa dobroczynności 1200 złr. na opatrzenie biednych.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 7. lipca b. r. utworzone najwyższą uchwałą z 18. maja z. r. na wydoskonalenie młodych, rodem z Węgier talentów do sztuk pięknych, trzy stypendya po 400 złr. rocznie, nadać malarzom Juliuszowi Toperczer, Kolomanowi Bessédes i Aleksandrowi Liczenmayer na czas trzyletni.

— Na przedsięwziętem dnia 2go b. m. na mocy najwyższego patentu z 21go marca 1818 — 296 losowaniu dawniejszego długu państwa wyciągnięto seryę 377. Serya ta zawiera morawskich stanów obligacye eraryalne de Sessione 6go grudnia 1793 po 4 pct. nr. 28125 z dziesiatą częścią sumy kapitałowej, następnie obligacye eraryalne stanów szląskich gotowych wkładek Lit. *D.* 2 po $3^1/_2$ pct. od nr. 1767 aż włącznie 8184, liwerunków w naturaliach i gotowych wkładek Lit. *D* 3 po 4 pct. od nr. 26 aż włącznie 6114, gotowych wkładek Lit. *D.* 4 po $4^1/_2$ pct. nr. 2592 i 7158, nakoniec po 4 pct. gotowych wkładek i liwerunków w naturaliach Lit. *D* 6 od nr. 6128 aż włącznie 7270 i liwerunków w naturaliach i gotowych wkładek Lit. *D* 7 od nr. 7274 aż włącznie 7550 w ogółowej kwocie kapitałowej 1,270.303 złr. $49^1/_2$ kr. i w kwocie procentowej według zniżonej stopy 25 002 złr. 3r.

Zawarte w tej seryi pojedyńcze numera obligacyi będą w osobnym spisie później ogłoszone.

Berno, 3. sierpnia. Uroczystość chrztu urodzonej niedawno Arcyksiężniczki, córki Jego cesarzew. Mości Karola Ferdynanda i Jej cesarzewicz. Mości Arcyksiężny Elżbiety, odbyła się wczoraj o pierwszej godzinie z południa w arcyksiążęcej kaplicy zamkowej.

— Francuski jeneralny konzul w Wenecyi, pan Herbet, miał zaszczytd 31. lipca doręczyć Jego cesarzew. Mości Arcyksięciu, jeneralnemu gubernatorowi Ferdynandowi Maxymilianowi własnoręczne pismo Jego Mości Cesarza Francuzów.

Z **Pragi** donoszą gazecie wiedeńskiej: Ostatnie wylewy wyrządziły wielkie szkody w niektórych okolicach naszego kraju. — W samej Pradze skończyło się na trwodze tylko, ale w południowej i północno-wschodniej części królestwa potrzeba będzie uciekać się do publicznej dobroczynności, by zatrzeć klęskę, jaką zadał niszczący żywioł. Największe spustoszenia sprawiły rzeki Nissa i Izera w obwodach bunclauskim i jiczyńskim.

Ameryka.

(Nowe zaburzenia w Mexyku. — Zajęcie wyspy Navaza. — Konfederacya centralnej Ameryki.)

Nowy York, 17go lipca. Parowiec z Hawanny przywiózł wiadomość nowo wzniećonej rewolucyi w Mexyku. Głównych sprawców uwięziono a jenerała Yanez mianowano głównym dowódźcą. — Miramon pobił do partyi konstytucyjnej należącego Deyollado i zajął powtórnie miasto Quadalajarę.

Washington, 16. lipca. Minister marynarki w Washingtonie wyprawił okręt wojenny do Hayti dla ochrony obywateli amerykańskich na wyspie Navaza, którzy na wyspie tej niezawisłej od Hayti zbierają guano. Utrzymują oni, że rząd haytyjski rości sobie niesłusznie pretensye do tej wyspy, która też zapewne przyłączona będzie do Stanów zjednoczonych, gdyż panuje nad przesmykiem windwardskim i jest niejako strażnicą wysp Hayti, Kuby i Jamajki.

— Według nowej konstytucyi skończyło się istnienie republiki Nowej Grenady dnia 22. czerwca, a natomiast nastała konfederacya Grenady składająca się z państw Atequia, Bolivar, Boyaca, Canea, Cundinamarca, Magdalena, Panama i Santander.

Hiszpania.

(Rząd angielski skarał postępowanie swoich okrętów na wodach kubańskich. — Instalacya rady państwa.)

Madryt, 29. lipca. Co do samowładnego niektórych okrętów angielskich postępowania w obec obcych okrętów na wodach kubańskich, kazał rząd angielski oświadczyć gabinetowi tutejszemu przez zastępcę swego, że postępowania tego bynajmniej nie pochwala, a oprócz tego wyraził to także i pisemnie.

— Sekretarz państwa spraw zagranicznych w Washingtonie oświadczył także przez tutejszego posła amerykańskiego, że postępowanie władz na wyspie Kubie w sprawie rzeczonej było ze wszech miar godne, i dla Stanów zjednoczonych życzliwe.

Instalacya rady państwa odbyła się w uroczysty sposób na dniu 16. lipca. Przy ceremonii byli obecni czterej ministrowie Posada Herrera, Salaveria, margrabia Corvera i Fernandez Negrele, który prezydował radzie jako tymczasowy minister-prezydent; wszyscy w Madrycie obecni radcy złożyli przysięgę, sam tylko pan Bertram de Lys podał się do demisyi.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Odroczenie parlamentu.)

Londyn, 3. lipca. Wczoraj wieczór nadała Królowa podczas lustracyi wojska na łące między Portsmouth i Southsea dwunastu oficerom i szeregowcom, którzy się odznaczyli w Krymie albo w Indyach, krzyż Wiktoryi.

— Przedwczoraj zawinął do Londynu z Kurrachu „Seringapatam,“ mający na pokładzie 150 częścią chorych, częścią ranionych żołnierzy z Delhów, Luknowa i td. Podczas żeglugi umarło 14 ludzi, inni chorowali bardzo na ospę.

— Wczoraj po południu o godzinie 2giej odroczył komisarz królewski parlament następującą przemową:

„Milordowie i Gentlemeny! Jej Mość Królowa poleciła nam wyrazić Wam szanowni Panowie radość swoją, że może uwolnić Was od obowiązków sesyi, na której mimo przerwy załatwiono, dzięki gorliwości Waszej wiele spraw ważnych. — Jej Mość Królowę pociesza wielce to przekonanie, że stosunki jej do mocarstw obcych wcale pomyślne, spodziewać się każą utrzymania pokoju powszechnego.

Jej Mość Królowa spodziewa się, że prace teraźniejszej konferencyi w Paryżu przyłożą się do pożądanego załatwienia rozmaitych kwestyi przedłożonych tej konferencyi. Usilowania, waleczność i poświęcenie się wojsk Jej Mości Królowej i wojsk kompanii w Indyach wyższe są nad wszelką pochwałę, a Jej Mość Królowa spodziewa się, że straszne to powstanie, jakie srożyło się w znacznej części angielskich posiadłości w Indyach, będzie wkrótce przytłumione za łaską Bożą, i że ważne te prowincye znowu się uspokoją. W tej nadziei potwierdziła Jej Mość Królowa akt przez Was wydany, mocą którego rząd tych posiadłości indyjskich oddano koronie całkowicie, i spodziewa się przytem, że objawszy ten zarząd zapewni wszystkim swym poddanym bez różnicy pochodzenia i wyznania religijnego, bezstronny wymiar sprawiedliwości i korzyści praw im przysługujących, a tem samem utrwali i wzmocni państwo swe w Indyach.

„Gentlemenowie z izby niższej! Jej Mość Królowa poleciła nam wyrazić Wam podziękę Jej za tę oględną szczodrobliwość, jaką okazaliście w każdym razie, kiedy szło o potrzebne pokrycie wydatków państwa. Stan teraźniejszy przychodów napawa Jej Mość Królowę tą słuszną otuchą, że przezwolone przez Was kwoty pieniężne wystarcza zupełnie na pokrycie wydatków publicznych.

„Milordowie i Gentlemeny! Stan zdrowia miasta stołecznego zajmuje ciągle uwagę Jej Mości Królowej, która chętnie sankcyonowała akt względem oczyszczenia Tamizy. Jej Mość Królowa potwierdziła także i akt, mocą którego miasta i powiaty mogą teraz łatwiej otrzymać upoważnienie potrzebne, do przedsięwzięcia budowli miejscowych, i tym sposobem rozszerzyć korzyści własnej swe-

administracyi municypalnej. Jej Mość Królowa spodziewa się, że akt królewski wydany co do przyszłego zarządu uniwersytetów szkockich, wyjdzie na korzyść tych wielce pożytecznych zakładów, tudzież że rozprzestrzeni i utwierdzi system moralnego i religijnego wychowania w Szkocyi.

Bil względem ustępstwa posiadłości gruntowych, którym rozszerzano pełnomocnictwa przysłużające potąd komisaryatom dóbr zadłużonych, i ułatwiono nabycie w drodze kupna gruntów Irlandyi, stanie się zapewne prawdziwem dobrodziejstwem dla posiadaczy gruntowych.

Akt odnoszący się do założenia kolonii British Columbia konieczny był z powodu odkrytych w krainie tej pokładów złota; Jej Mość Królowa spodziewa się jednak, że ta kolonia nowa na wodach Oceanu cichego poda sposobność do dalszego jeszcze postępu i do przysporzenia posiadłościom angielskim w Ameryce północnej na przyszłość wzdłuż linii od morza atlantyckiego aż do Oceanu cichego poddanych lojalnych i przedsiębierczych.

Jej Mość Królowa uznaje z wdzięcznością pilność i wytrwałość z jaką w przeciągu stosunkowo bardzo krótkiego czasu dopełniliście wielu czynności wprawdzie podrzędnych, lecz mimo to pożytecznych i dość ważnych.

Wielu z obecnych tu będą za powrotem do swych powiatów mieć sposobność i obowiązek dopełnienia wpływów i czynności tak niemal ważnych, jak są i obowiązki parlamentarne, od których zostaliście w tej chwili do czasu uwolnieni, a Jej Mość Królowa oczekuje, że powołania tego dopełnicie za pomocą Bożą nietylko z własnym zaszczytem, lecz także i z dobrem powszechnem narodu.“

— Dziennik *Friend of China* donosi, że Yeh, dawniejszy gubernator chiński, tak się przyzwyczaił do towarzystwa europejskiego, że tylko z żalem opuszczał okręt „Inflexible,“ na który wprzód z naw iększą niechęcią poglądał. Zaprzyjaźnił się nawet z oficerami, a szczególnie z lekarzem okrętowym, dr. Cotton'em, i poduczył się już nieco języka angielskiego. Na pieniądzach mu niebrak, gdyż odjeżdżając z Kantonu zaopatrzył się w dobre listy wierzytelne.

Francya.

(Wyjazd Cesarstwa do Cherbourga. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Bosnii. — Obóz pod Fontainebleau. — Uregulowanie stosunków między ministerstwami. — Odwet wypadków w Dżeddzie.)

Paryż, 3. sierpnia. Dziś zrana o godzinie 10. odjechali Ich Mość Cesarstwo do Cherbourga. Przed odjazdem odprawił kardynał-arcybiskup paryski mszę świętą w kaplicy St. Cloud. Cała świta znajdowała się na tem nabożeństwie.

— Także i hrabia Montalembert odjechał dziś do Cherbourga.

— Książę Jerome opuścił dziś pałac Meudon i wyjechał osobnym pociągiem do Hawru, gdzie zamyśla przepędzić część lata.

— Minister spraw wewnętrznych wydał okolnik do prefektów z poleceniem, ażeby niedozwolili dziennikom ogłaszać żadnych listów byłych członków rządu, ani też czemkolwiek innem zakłócać prywatne życie Cesarza.

— Dnia 2. b. m. odbyła się w St. Cloud rada ministeryalna pod prezydencyą Cesarza, ostatnią przed Jego odjazdem do Cherbourga.

— Minister spraw zewnętrznych odjeżdża z Paryża dnia 4go, a spodziewany jest z powrotem dnia 7go b. m.

Najbliższa konferencya przypadnie dnia 9go b. m.

— Dziennik *Pays* zawiera następujące półurzędowe doniesienie: „Otrzymaliśmy najpomyślniejsze wiadomości z Bosnii; depesza z Raguzy z 30. lipca donosi, że Sultan rozkazał oddalić wojska tureckie od granicy Czernogóry. Książę Daniło odwołał również wojska, które miały bronić granic Montenegru.“

— Dzienniki prowincyonalne przepełnione są opisami przygotowań we wszystkich miejscach, którędy przejeżdżać będą Ich Mość Cesarstwo. Do dworca kolei w Evreux, pisze *Courrier de l' Eure*, sprowadzono ogromne drzewo pomarańczowe, które ma już do 200 lat, i jest niejako pamiątką historyczną. Drzewo to pochodzi z ogrodu zamkowego w Nowarze, gdzie Ludwik Napoleon w dziecinnym wieku igrał nieraz pod cienistem sklepieniem tego weterana ogrodu cesarskiego.

— Jak donoszą dziennikowi *Frankf. Ptzg.* z Paryża, ma być wkrótce założony warowny obóz pod Fontainebleau. Dalej słychać, że rząd nakazał konfiskować wszystkie plany Cherbourga, które podają liczbę dział w fortach i innych miejscach warownych. Tylko opisy ukończonych już robót hydraulicznych i ogólnej linii fortyfikacyjnej są dozwolone.

— W sprawie uregulowania stosunków między ministeryum wojny i marynarki i ministeryum dla Algieryi zawiera Monitor sprawozdanie, gdzie między innemi i to przychodzi: Gubernator jeneralny mianowany będzie na przedstawienie księcia-ministra, i ma tylko z księciem-ministrem korespondować, wyjąwszy w sprawach wyłącznie wojskowych.

Dalej zawiera *Monitor* dekret cesarski, według którego całe urzędowanie sądowe w Algierze poruczono z pewnem zastrzeżeniem ministerstwu księcia. — Oprócz tego przychodzi jeszcze w Monitorze kilka sprawozdań i dekretów z mianowaniem p. Zoepffla dyrektorem spraw cywilnych Algieryi w miejsce jenerała Daumas. Książę tak podpisuje sprawozdanie swoje: „Książę, zawiadujący sprawami ministeryum Algieryi i kolonii, Napoleon (Jerome).“

— O wypadkach w *Dżeddah* zawiera *Monitor* w części nieurzędowej następujący artykuł:

„Rząd Cesarza i Jej Mość Królowa angielska porozumieli się z Portą względem środków, jakie przedsięwziąć należy dla otrzymania satysfakcyi za okrucieństwa popełnione w Dżeddah. Postępowanie władz tureckich wieczór dnia 15. czerwca wzięte będzie pod ścisłe rozpoznanie; wszyscy winowajcy bez względu na rangę i dostojeństwo poniosą karę zasłużoną; wynagrodzenie kosztem mieszkańców tego miasta, gdzie dopuszczono się tych niegodziwości, przyznane będzie tym wszystkim, którzy ucierpieli na zdrowiu lub mieniu. Gubernator jeneralny w Jemen otrzymał rozkaz podpisany własnoręcznie przez Sultana, by wszystkich winowajców wyśledzić, przytrzymać i ukarać niezwłocznie bez odwoływania się do Stambułu. Firman ten przewiezie jeden z jenerałów tureckich, którego opatrzono przy tem i pełnomocnictwem nadzwyczajnem. Do Dżeddah udadzą się komisarze francuscy i angielscy, by wspólnie z Portą wysoką czuwali nad ścisłem wykonaniem postanowień umówionych między rządem tureckim i dworami w Paryżu i Londynie. Jest przeto wszelka pewność, że zadośćuczynienie będzie takie, jakiego tylko wymaga prawo internacyonalne, cywilizacya i zasada ludzkości. Korweta parowa „Duchayla“ odpłynie z Tulonu do Dżeddah, by spólnie z okrętami wojennemi Jej Mości Królowej angielskiej wspierać usiłowania tak komisarzy europejskich, jak i delegatów tureckich.

Holandya.

(Szczepienie ospy w koloniach.)

Haaga, 30. lipca. Ostatnie doniesienia z Jawy są pomyślne. Tylko w pogranicznych dystryktach Palembang, w kryjówce wszystkich zbiegów ściganych listami gończemi zaszły zawichrzenia, które jednak spiesznie przytłumiono.— Szczepienie ospy odbywa się w porządku. Sultan z Bandiermasins dał pierwszy przykład zachęcający, poddając się tej operacyi, a tym sposobem wpłynął skutecznie na przesądnych krajowców. Kopalnie węgla kamiennego przynoszą korzyść coraz znaczniejszą, a rząd usiłuje podźwignąć uprawę bawełny.

Szwajcarya.

(Sprawa wyboru prezydenta.)

Berna, 28. lipca. Nieuwzględnienie p. Staempfli'ego przy wyborze prezydenta związkowego zniechęciło i oburzyło przyjaciół i stronników, iż go pominięto w tak niezwykły sposób. Jakoż zaraz na pierwszem posiedzeniu izb zjednoczonych znalazło się 26 całkiem białych kartek rzuconych podczas następnego wyboru po większej części przez deputowanych kantonu berneńskiego. Była to pierwsza demonstracya, za uchybienie p. Staempfli'emu, a za tą pierwszą poszły i inne. Zwykle wyprawia banda muzyczna miasta Berny nowo wybranemu prezydentowi związkowemu serenadę tegoż dnia, kiedy został wybrany, lecz tą razą nie było serenady, chociaż wszyscy wiedzieli o tem, że p. Frej-Herosée przyjął wypadły nań wybór bardzo niechętnie, i tylko z namowy p. Staempfli'ego. Dziennik berneński występuje odtąd ciągle z demonstracyą, a inne dzienniki życzliwe także p. Staempfli'emu poszły za tym przykładem.

Niemce.

(Przyjazd Królowy Wiktoryi zapowiedziany. — Wiadomości bieżące. — Sprawa duńsko-szlezwicka.)

Według wiadomości w *Schles. Ztg.* przybędzie Jego Mość Cesarz Alexander nie z końcem sierpnia, lecz najprędzej z dniem 25. września do Warszawy.

— Królowa Wiktorya oświadczyła życzenie, ażeby za przybyciem do Prus władze tamtejsze nie przyjmowały Jej w urzędowy sposób. Jej król. Mość zamyśla po kilkakroć zjeżdżać z zamku Babelsberg do Berlina, zawsze jednak tego samego dnia powróci. Wyjazd nastąpi w ostatnich dniach sierpnia. Prócz Ich królewicz. Mości W. Księcia i W. Księżny Badeńskiej przybędzie jeszcze wiele innych dostojnych osób w odwiedziny do Poczdamu.

— Dzienniki zagraniczne podają już urzędowe sprawozdanie z posiedzenia rady związkowej z d. 29. lipca. Sprawozdanie to zawiera: Wyłuszczenie wydziału, zawiązanego dla spraw księstw Holsztyn i Lauenburg i komisyi exekucyjnej w sprawie konstytucyi księstw Holsztyn i Lauenburg, wnioski komisyi exekucyjnej, zastrzeżenia kr. posła hanowerskiego i wreście notyfikacyę kr. duńskiego posła za Holsztyn i Lauenburg, że rozwiązano wspólne ministeryum dla spraw wewnętrznych duńskiej monarchyi. Najważniejszy szczegół sprawozdania tworzy wniosek wydziału holsztyńskiego i exekucyjnego, który w te się da zebrać słowa, że sprawozdawcze wydziały umiały „uznać“ nową koncesyę i „pojednawcze zamiary“ królewsko-książęcego rządu w odpowiedzi z d. 15. lipca, ale mimo to nie mogły poczytać odpowiedź duńską z 15. lipca za odpowiednie wypełnienie uchwały związkowej z 20. maja i obowiązków związkowych, na których opiera się tak powyższa uchwała, jakoteż i dawniejsza z 11. lutego b. r. Jak już wiadomo, wypłynął ztąd wniosek, że dalsze załatwienie tej sprawy przypada komisyi exekucyjnej. Zastrzeżenie hanowerskiego posła polega na tem według sprawozdania urzędowego, że poseł ten nie może zgodzić się z osnową wyłuszczenia wydziału i z wyrazonem w niem uznaniem dla królewsko-książęcej odpowiedzi z 15. lipca, bo jego zdaniem nie jest oświadczenie duńskie, ani żadną koncesyą, ani też nie wygląda na zadośćuczynienie uchwałom związkowym z 11. lutego i 20. maja.

Rosya.

(Ograniczenia pism ulotnych.)

Petersburg, 24. lipca. Publiczna sprzedaż pism ulotnych po ulicach ustała niebawem, jak tylko oświadczył się przeciw niej

stanowczo jeneralny gubernator, jenerał Ignatyew. Miał bowiem powiedzieć na pewnem posiedzeniu kolegium cenzury: „Jestem odpowiedzialny, jeśli sprzedają po ulicach zepsute jaja lub zgniłe jabłka, tem większa też musi cieżyć na mnie odpowiedzialność, jeśli takie drukowane ramoty rozsiewają bezkarnie pomiedzy tłumy.“ I na tem zamknął sie peryod literatury ulicznej. Prawda, że wszystkie podobne płody były tak płaskie i jałowe, że żadna ztąd nie urosła strata, lecz nie można także zaprzeczyć, że już zaczynały się cokolwiek polepszać kiedy wyszedł zakaz.

Grecya.

(Uzbrojenie korwety wojennej. — Muzeum starożytne. — Pomnik bohatérom z wojny niepodległości. — Kolej żelazna.)

Ateny. 24. lipca. Ustały już zatrważać wiadomości z Kandyi a wychodźce Kreteńscy zabieraja sie z powrotem do rodzinnego kraju. Zachodzące w ościennem państwie wypadki zwróciły greckiego rządu uwage na brak dostatecznej obrony kraju i wywołały niektóre rozporzadzenia, zmierzające do powiększenia i uzbrojenia armii greckiej. Ministeryum marynarki rozwija także czynność, i tak uzbrojono wojenną korwetę „Aryadne“; a Jej Mość Królowa rejentka zwiedzała ją przeszłej niedzieli. Ta korweta odpłynęła już do Konstantynopola, gdzie jako okręt stacyi zostawać będzie do dyspozycyi greckiego poselstwa.

— Zadekretowano budowę muzeum, które będzie zawierać zabytki staregreckiej sztuki; potrzebne fundusze zawdzięcza kraj hojności bawiacego w Petersburgu greckiego honorowego obywatela Bernadaki. Okolnikiem ministra publicznego oświecenia wezwani są krajowi i zagraniczni architekci, ażeby zasłali swoje plany na tę budowę a to w przeciągu jednego roku, uprzedzając autora, że z przyjęciem planu polecona mu także będzie dyrekcya budowy, jeżeli mu jest dogodnem.

— Z rozkazu Królowej Jej Mości nakazano także restauracyę monumentu wzniesionego na równinie Falaris na pamiątkę poległego w wojnie niepodległości bohatera Karajskakis, co w połączeniu z projektem wystawienia bramy tryumfalnej posłuży do uświetnienia poległych za ojczyznę wojowników.

— Równie jak wszystkie państwa nadbrzeżne śródziemnego i adryatyckiego morza zaprowadził także grecki rząd ścisłe środki sanitarności przeciw prowenieneyom z portów afrykańskich, i ze wszystkich miejsc, które z niemi bezpośrednią mają komunikacyę. Według niektórych dzienników miejscowych o mało że się nie rozbił projekt połączenia koleją żelazną miast Pireju i Aten, gdyż nie subskrybowano potrzebnych kapitałów. Z innej strony jednak słychać, że w samym Paryżu podpisano około 3 miliony fr., z których wkrótce nadejdzie 500.000 franków, ażeby można wywłaszczenie gruntów rozpocząć.

Turcya.

(Poddanie się zbuntowanych Rajów.)

Gazeta wiedeńska pisze: „Telegramy otrzymane od granicy turecko-dalmatyńskiej zawiadamiały nas ostatniemi czasy, jaki skutek przybierały usiłowania Kemel Effendego względem uspokojenia Rajów zbuntowan,ch w Hercegowinie. Teraz otrzymaliśmy pismo z Raguzy, w którem przychodzi wspomnienie o warunkach, pod jakiemi rokoszanie hercegowińscy chcą się poddać. Punkta te podajemy niżej, a wprzód wypada nam przytoczyć niektóre uwagi w tej sprawie. Wiadomo powszechnie, że przy każdej sposobności stawaliśmy w obronie całości i niezawisłości państwa tureckiego potępiając szczerze i otwarcie wszelką napaść, jaką Turcya szczególnie ostatniemi czasy musiała wprost lub pośrednio ucierpieć. Niemniej jednak i to wiadomo, że i na los chrześcian zostających pod panowaniem tureckiem nie pogładaliśmy obojętnie, i że każdego czasu przemawialiśmy otwarcie za polepszeniem ich położenia. Byliśmy tego przekonania, że spełnienie tych życzeń było możliwe mimo wszelkich trudności, jakie zajść mogły przy wprowadzeniu hat-humajum. Jakoż trudności te wynikają nietylko z samych już stosunków tamtejszych, lecz oprócz tego przyczynia się do nich i oburzenie teraźniejsze mieszkańców chrześciańskich na półwyspie bałkańskim. Przyda się tu uwaga, że powstania częściowe zmusiły Portę do niektórych koncesyi przynoszących wprawdzie pewną ulgę tym, co je otrzymali, lecz koncesye te są tylko faktem oderwanym, nie stanowią prawa organicznego, psują całość systemu, i utrudniają wszelką administracyę porządną. Z tego też stanowiska zapatrujemy się na poniższą korespondencyę z Raguzy.

Raguza, 28. lipca. Wszyscy zbuntowani Rajowie, z wyjątkiem tylko z Grahowa i Zubzi, poddali się jak słychać pod następującemi warunkami:

1) Że miasto rozmaitych podatków dawniejszych mają Rajowie opłacać na przyszłość corocznie pewną w dobrem porozumieniu wzajemnie umówioną kwotę pieniężną, która odwieziona być ma z dniem 1. marca każdego roku do kasy prowincyonalnej w Mostarze;

2) że wojska nieregularne (Baszy-Bozuki) mają ustąpić, i tylko regularne pozostać w kraju dla strzeżenia granicy;

3) że właścicielom gruntowym mają Rajowie płacić czwartą część przychodu z gruntu, i

4) że mianowany będzie nowy arcybiskup grecki dla Hercegowiny, a to z grona duchowieństwa krajowego, i któryby świadomy był języka krajowego.

Kemal Effendi wydał amnestyę powszechną, i oświadczył przytem, że gotów jest przedłożyć Porcie wysokiej stosowne propozycye względem polepszenia stosunków poddanych chrześciańskich.

Azya.

(Wiadomości z Indyi.)

Okregi Bodaho, Bighur i Moradabad w Rohilkundzie zachowują się spokojnie. Pod Buheri w okręgu Bareylly rozprószył oddział wojska rohilkundzkiego pod wodzą kapitana Costoman dość liczną tłuszczę powstańców. Osławiony Mulwi Ahmedol Fakhaz z Fyzabadu poległ w okręgu Sahandżehanpur pod Pawcau, na które uderzył w 5000 ludzi.

Powstańcy pod wodzą Umer Singha w Bengalii, wyparci z zarośli pod Dżugdespur zwrócili sie pierwotnie ku okręgowi Gawlipurskiemu, nagle jednak pomkneli ku wschodniej stronie Bengalii, gdzie palą i plądrują wszystkie włości, przychylne jak sie zdaje rządowi. Stacyę Gyahas wzmocniło 300 madraskich strzelców. Siedmdziesiąty siódmy pułk królewski przybył z Australii w sile 599 ludzi do Dinapur. Jedno skrzydło batalionowe 60 pułku strzelców odeszło do Dakki w Indyach centralnych.

Yenkut Rao naczelnik powstańców w Arpegli w okręgu Chanda dostał się w niewolę Zemindara z Akiry.

— Prasa indyjska — pisze Bengal Hurkaru z dnia 18. czerwca — używa znowu dawnej wolności. Ustawa z dnia 13go czerwca 1857 zaprowadziła cenzurę tylko na jeden rok. W tej chwili należy już do przeszłości, jeśli nie wejdzie w wykonanie na nowo.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 5. sierpnia. Jak donoszą z Raguzy, uderzyli Montenegryni 28. z. m. na Kolaszyn, wyparli mieszkańców wyższego Kolaszyna do niższego i stoczyli z nimi zaciętą potyczkę. Tą razą przyznają sami Montenegryni, że wystąpili zaczepnie.

Wenecya, 5. sierpnia. Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian przybył tu dziś zrana z Tryestu w towarzystwie hrabi Flandryi.

Paryż, 5. sierpnia. Cesarz i Cesarzowa przybyli wczoraj o godzinie 5tej po południu do Cherbourga. W chwili przyjęcia oświadczył Cesarz, jak wielką sprawia mu to przyjemność, że dzieło rozpoczęte w ciągu wojny może być poświęcone w czasie pokoju. Flota angielska stanęła w Cherbourgu o godzinie 7mej. Ze wszystkich stron cisnęły się niezliczone tłumy ludu. Dziś w południe wysiadła na ląd Królowa angielska, i nastąpiło uroczyste przywitanie. Królowa przyjęła zaproszenie na śniadanie, wyprawione w gmachu prefektury morskiej w kole wybranych. — Dnia 2. b. m. zgorzał w Antwerpii gmach gieldowy.

Londyn, 6. sierpnia. *Agamemnon* zawinął z jednym końcem druta podmorskiego szczęśliwie do Valentii w Irlandyi, a Niagara z drugim końcem do Newfoundlandyi. Wszystko poszło jak najlepiej. Obadwa okręta dają sobie sygnały.

Bruxela, 5. sierpnia. Izba deputowanych odrzuciła wczoraj 52 głosami przeciw 45 wniosek odroczenia kwestyi względem obwarowania Antwerpii. Potem głosowano nad projektem rządowym, i wypadło 30 głosów za nim, a 53 przeciw niemu. Prezydent oznajmił, że gabinet odwołuje cały projekt budowli. Rogier uwiadomił izbę, że sesya zostanie jutro odroczona albo zamknięta. Nie sądzą jednakże, by gabinet miał ustąpić.

Florencya, 2. sierpnia. Dziennik *Impartiale Fiorentino* został zawieszony na jeden miesiąc.

Ferrara, 31. lipca. Tutejsza gazeta rządowa donosi, jakich środków użyto przeciw trzem bandom rozbójniczym; ze wszystkiego pozostało jeszcze tylko pięciu niepojmanych, ale wojsko ściga ich bez ustanku.

Berlin, 5go sierpnia. Podług otrzymanych tu wiadomości z Tegernsee z 2. b. m. cierpi Jego król. Mość od kilku dni na podagrę, co uważają lekarze za pomyślny zwrot w dotychczasowej słabości.

Najnowsza poczta lewantyńska.

(Przywieziona parowpływem Lloyda „Pluto“ 5. sierpnia do Tryestu.)

Konstantynopol, 31. lipca. Batalion piechoty odszedł na Alexandryę do Dżeddy. Wicekról Egiptu otrzymał rozkaz oddać jeszcze dwa bataliony pod rozkazy nadzwyczajnego komisarza Ismaila Baszy. Znowu odeszły wojska do Bosnii. *Journal de Constantinople* potwierdza wiadomość o blizkiem przybyciu lorda Stratforda. Szeik ul Islam zachorował niebezpiecznie. Achment Basza powrócił z Kaney. Wzmagająca się w Bengazy zaraza morowa spowodowała rząd wysłać do tego miasta komisyę, złożoną z pięciu lekarzy.

Kanea, 27. lipca. Grecy dopuścili się znowu zabójstwa na pewnym Turku, ale spokój nie został zakłócony.

Smyrna, 31. lipca. Buntowniczego derwisza z Aleppo pojmano i odesłano do Konstantynopola.

Alexandrya, 25. lipca. Z *Gazy* donoszą, że 13. i 14. lipca, gdy kuryer z Suezu przywiózł wiadomości z Dżeddy, ponawiały się kilkakrotnie nieprzyjaźne chrześcianom zbiegowiska Mahometanow, ale władze tureckie z Rumelii przywróciły porządek. O tych wypadkach doniesiono gubernatorowi Jerozolimy.

Teheran, 7. lipca. Następca tronu umarł. Austryackiego kapitana Kroziz mianował Szach jenerałem. Turecki poseł zerwał stosunki z rządem, ale za pośrednictwem angielskiego posła sir Murraya nastąpiło porozumienie.

Kurs lwowski.

Dnia 7. sierpnia.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	44	4	47
Dukat cesarski	" "	4	47	4	50
Półimperyał zł. rosyjski	" "	8	17	8	21
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	35	1	36
Talar pruski	" "	1	32	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	" "	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	80	15	80	36
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	82	—	82	36
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	7	83	48

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 6. sierpnia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $83^{13}/_{16}$ - $83^{7}/_{8}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 94 — $94^{1}/_{2}$ Lomb. wen. pożyczki z 5% $97^{1}/_{2}$ - 98. - Obligacye długu państwa 5% $82^{3}/_{4}$ - $82^{7}/_{8}$, det. $4^{1}/_{2}$% $72^{3}/_{8}$ — $72^{5}/_{8}$, det. 4% 65 — $65^{1}/_{4}$, detto 3% $49^{3}/_{4}$ — 50. detto $2^{1}/_{2}$% $41^{1}/_{2}$ - $41^{3}/_{4}$, detto 1% $16^{1}/_{4}$ — $16^{3}/_{8}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 — —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. — Detto Medyol. 4% 95 — —. — Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $94^{1}/_{4}$ — $94^{1}/_{2}$, detto węgier. 83 — $83^{1}/_{2}$, detto galic. $82^{1}/_{8}$ — $82^{3}/_{8}$, detto siedmiogr. 82 - $82^{1}/_{8}$, detto innych krajów koron. $85^{1}/_{2}$ - $86^{1}/_{2}$ Oblig. bank. $2^{1}/_{2}$% 64 — $64^{1}/_{2}$. Pożyczka loter. z r. 1834 308 — 309 Detto z roku 1839 $134^{5}/_{8}$ — $134^{3}/_{4}$ Detto z r. 1854 110 — $110^{1}/_{8}$ Renty Como $16^{3}/_{4}$ — $16^{7}/_{8}$.

Galic. list. zastawne 4% 78 - 79 — Półn. Oblig. Prior. 5% $88^{1}/_{4}$ - $88^{3}/_{4}$. Glognickie 5% 82 — 83 Obligacye Dun. żegl. par. 5% 88 — $88^{1}/_{2}$. — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 88 — $88^{1}/_{4}$. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 110 — 111. Akcyi bank. narodowego 968 — 969. Akcye c. k. uprzyw. towarzyst. kred. 240 — $240^{1}/_{4}$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $118^{1}/_{2}$ — $118^{3}/_{4}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. $88^{1}/_{2}$ — 89 Detto półn. kolei $165^{3}/_{8}$ — $165^{1}/_{2}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $258^{3}/_{8}$ - $258^{1}/_{2}$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% $100^{1}/_{2}$ - $100^{3}/_{8}$. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 94 — $94^{1}/_{4}$ — Detto cisańskiej kolei żel. 100 — $100^{1}/_{8}$ Detto Lomb.-wen. kol. żel. 232 — $232^{3}/_{4}$ Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. 184 — $184^{1}/_{4}$. Detto losy tryest. $113^{1}/_{2}$ — 114. Detto tow. żegl. parowej 532 - 533. Detto 13. wydania $102^{3}/_{4}$ — 103 —. Detto Lloyda 358 — 360. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcye młyna parowego wiéd. 88 — 89. — Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. — Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. $79^{1}/_{2}$ — 80 Windischgrätza losy $26^{7}/_{8}$ — 27. Waldsteina losy $26^{1}/_{2}$ — $26^{3}/_{4}$. Keglevicha losy $15^{3}/_{4}$ — 16. Ks. Salma losy $42^{3}/_{8}$ — $42^{5}/_{8}$. St. Genois $37^{3}/_{4}$ - 38. Palffego losy 40 - $40^{1}/_{4}$. Clarego 38 — $38^{1}/_{4}$

Amsterdam 2 m. $87^{1}/_{4}$. — Augsburg Uso $105^{1}/_{4}$. Bukareszt 31 T. 267. — Konstantynopol 31 T. 475 —. Frankfurt 3 m. $104^{3}/_{4}$ l. —. — Hamburg 2 m. 77. — Liwurna 2 m. 104. — Londyn 3 m. 10 — 14. — Medyolan 2 m. $103^{3}/_{4}$. — Paryż 2 m. 123 — Cesarskich ważnych dukatów agio $7^{1}/_{8}$ — —. Detto koron. 14 6. Napoleons'dor 8 $11^{1}/_{2}$ — $12^{1}/_{2}$. Angielskie Sover. 10 15 —. Imperyał Ros 8 22 — 23. Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 7. sierpnia.

Oblig. długu państwa 5% $82^{7}/_{8}$; — losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa $4^{1}/_{2}$% —; 4% —; 3% —; $2^{1}/_{2}$% —; pożyczka loter z r. 1834 —; z r. 1839 —; z r. 1854 $110^{1}/_{4}$; poż. nar. z r. 1854 $83^{7}/_{8}$. — Obl. banku —. Akcye bankowe 968. — Akcye zakładu kredytowego 240 — Akcye kolei półn. po 1000 złr. — —. Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą $258^{1}/_{8}$; kolej żelazna lomb.-weneeka —. Akcye kolei nadciskiej — — Kolej cesarzowy Elżbiety $200^{7}/_{8}$. Kolej połud. półn. komunikacyjna —. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 529. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr $592^{1}/_{2}$. Galic. listy zast. 4% — Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj $82^{7}/_{8}$, detto węgierskie $83^{7}/_{8}$ Amsterdam — Augsburg $105^{1}/_{8}$. — Bukareszt $266^{1}/_{2}$, Konstantynopol 474. Frankfurt $104^{5}/_{8}$ Hamburg $77^{1}/_{8}$ Lipsk — Liwurna 104. Londyn 10 — $13^{1}/_{2}$ Medyolan $103^{5}/_{8}$. Marsylia $122^{3}/_{4}$ Paryż $122^{7}/_{8}$ — Agio duk. ces $7^{1}/_{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 7. sierpnia

Hotel rosyjski: PP. Turkułł Er., z Seredca. — Witosławski Art., z Krakowa. — Sobolewski Mik., z Draganówki. — Hr. Staryzński Leop., z Podkamienia. — Sokołowski Jul., z Baranczyc. — Hr. Ożarowski Maur., z Rosyi. — Skibniewski Wik., z Krakowa. — Hr. Ożarowski Konst, z Lackiego. — Skibniewski Miecz., z Krakowa.

Hotel angielski: P. Br. Spanochi Fryd., c. k. radca sekc., z Wiednia.

Do domu prywatnego: P. Litwinowicz Mich., dr. medyc., z Karlsbadu.

Dnia 8. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP Rylski Leon, z Krakowa. — Urbański Rud., z Dobrosina. — Posselt Jul, c. k. podp., z Drohowyża. — Grocholski Kaz., z Krakowa.

Hotel Langa: PP. Kawecki Grz. i Szumiński Winc., z Cieplic.

Hotel angielski: PP. Torosiewicz Mich., z Pełtwy. — Kriegsau Ant. i Bohatsch Rud., c. k. audyt., z Przemyśla. — Hr. Łoś Just, z Bortkowa. - Kellerman Ed., radca med., z Truskawca. — Perelli Wilh., z Arłamowskiej woli.

Pod koleją żelazną: PP. Cywiński Luc., z Dąbrowic. — Szwejkowski Jan, z Rodruża.

Hotel Leszczyńskiego: P. Szyrga Piotr, z Hubna.

Hotel podolski: P. Dobrzański St., z Daszawy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 7. sierpnia.

PP. Buchenteal Izyd., do Bobertyc. — Hr. Badeni Alex, do Glinian. — Gromann Edw, c. k. major, do Gródka. — Kwitka Wal., c. r. kap. sztab., do Rosyi. — Megerle von Mühlfeld, adw. nadw., do Wiednia. — Ochocki Tom., do Kalinowszczyzny. — Smalawski Felix, do Uherzec. — Wereszczyński Ant., do Świtowy. — Olszański Cypr., do Kupczyniec. — Popiel Ant, do Grondzioła.

Dnia 8. sierpnia.

PP. Bobrowski Kar., c. k. rotm., do Kijowa. — Pietruski Teofil, do Krakowa. — Płotnicki Lud., adw., do Złoczowa. — Pawłowski P., do Karlsbadu. — Słonecki Br., do Podhajczyk. — Sobolewski Mik., do Draganówki. — Turkułł Er., do Seredca — Witosławski Art., do Kamieńca. — Wróblewscy, Wład. i Jan, do Truskawca. — Szwejkowski Jan, do Rodruża.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.94	+ 13.9°	89.8	zachodni sł.	jasno
2. god. po poł.	326.18	+ 22.0°	63.6	" "	pochmurno
10. god. wiecz.	325.74	+ 15.0°	83.7	" cic.	"

Po południu dészcz 0.‴04.

KRONIKA.

Projekt połączenia morza czarnego z baltyckiem.

Przybyły z przejazdu statystyczno-technicznego linii Warszawsko-lwowskiej inżynier Osiecki dostarczył nam dokładnych wiadomości względem przedsiębranego połączenia morza czarnego z Baltykiem.

Połączenie to dokonanem być musi na terytoryum pruskiem, Królestwa Polskiego, części Galicyi i południowej Rosyi.

Założenie kolei Warszawsko-lwowskiej przedstawia się w bardzo łatwych i korzystnych warunkach. — Linia projektowana przebiega w większej połowie płaszczyzny w dolinach po nad rzekami Swidrą, Wilgą i Wieprzem, druga zaś połowa napotyka najwyższe pochyłości o $^{1}/_{1000}$ do $^{1}/_{600}$.

Z mostów największy stanowi przejście Wieprza 20 sążni wied., inne od 2 do 10 sążni.

Materyał do budowy znajduje się wzdłuż całej linii po nadzwyczajnie przystępnych cenach, bo podkłady 7' dług 6'' średnicy po gro. 40 i taniej, 1000 sztuk cegieł po złp. 45, sążeń kub. kamienia wapiennego po złp. 10, wapna cetnar po złp. 1.

W tym samym stosunku zostaje ustępstwo gruntów pod kolej (nie licząc w to większej połowy gratis ofiarowanej).

Według nagromadzonych przez p. Osieckiego dat statystycznych tak względem transportu ziemiopłodów i produktów surowych jakoteż bydła i przewozu osób przeszły one jego oczekiwanie *).

Obliczone więc koszta budowy podług wyżej deklarowanych cen wypadają na jedną milę po 146.890 rubli sr., co na całą przestrzeń mil 36 wynosi kapitał wkładowy 5,280.040 rubli sr.

Lista zaś akcyonarzy obywateli samych tylko nad linią zamieszkałych ledwo w trzeciej części policzonych, reprezentuje już kapitał 1,600.000 rub. sr.

Jest to niejako żywy obraz, przedstawiający, o ile kolej ta obudza interesu, o ile obywatele Królestwa Polskiego pragną bogactwa swej prowincyi; w tem mogliby oni nawet służyć za wzór do zjednoczenia kapitałów w krajach sąsiednich.

Wiadomo jest bowiem, że podstawą wszelkich przedsiebiorstw są stowarzyszenia, że gromadzenie kapitałów jest nietylko bogactwem całego kraju, ale i pojedyńczych osób; a do najkorzystniejszych i kraj wzbogacających przedsiebiorstw należy niezaprzeczenie budowa kolei żelaznych i komunikacyi wodnych.

Zważywszy więc ten żywy współudział obywateli królestwa zdaje sie rzeczą prawdopodobną, iż stowarzyszenie krajowców obejść się potrafi bez pomocy kapitałów zagranicznych; wpływ bowiem cudzoziemców i wprowadzenie przez nich kapitałów nigdy jeszcze nie okazało się z korzyścią dla kraju.

Połączenie morza czarnego z baltyckiem tak ważne na wschodzie Europy, a którego dokonanie już lat 200 jest zamiarem panujących, zdaje sie być co dzień bliższe osiągnienia pożądanego skutku.

Oprócz bowiem towarzystwa kolei Warszawsko-lwowskiej, tudzież kolei ze Lwowa na południe usiłuje kompania angielska za pomocą inżynierów swoich, rozpoznać koryto rzeki Dniestru, który podług wszelkiego prawdopodobieństwa dając się uczynić spławnym, podaje zarazem towarzystwu kolei Galicyjskiej sposobność, ograniczenia budowy tejże kolei w kierunku południowym ze Lwowa jedynie tylko do Mikołajowa, Rozwadowa lub Żurawna, miast o kilka mil od Lwowa nad Dniestrem położonych; dalszy zaś transport do morza czarnego uskutecznić zdolna żegluga parowa na Dniestrze.

Łoże tej rzeki pod każdym względem zdaje się być stosowniejszem do żeglugi parowej jak Wisła, której dno nigdy stałem ani uregulowanem być nie może. Warstwa piasku na stóp blisko 30 głębokości ścieląc dno Wisły stanowi niestałą podstawę koryta przenosząc masami warstwy piasku z jednego miejsca na drugie, i stanowi ciągłą przemianę dna, a skutek tego ustawiczną zaporę stałej żeglugi; gdy tymczasem dno łożyska Dniestru jest opoczyste, łatwiej zatem dadzą się usunąć przeszkody z tak zwanych porohów skalistych niźli niestałego i wiecznie przesuwającego się dna piaszczystego Wisły. — Należy tu wspomnieć, że klimat naddniestrzański łagodniejszy jest od nadwiślanskiego.

Dniestr przechodząc część Galicyi i południowe prowincye Rosyi wpada do morza czarnego w niewielkiej odległości od Odesy; przez zaprowadzenie więc żeglugi parowej na jego wodach stać się on może nader korzystną drogą transportową do przewożenia z południowej Rosyi ziemiopłodów i produktów surowych do Mikołajowa lub Żurawna, a dalej na północ przez Lwów do Warszawy, Gdańska, i portów morza baltyckiego, lub też na kolejach wzdłuż Galicyi na zachód Europy. Uzdolnienie Dniestru do żeglugi parowej przedstawiałoby ledwo w czwartej części koszta jakieby ponieść musiała po nad jego brzegami budować się mająca kolej, — cel zaś ten sam, spieszniej i taniej, a równie skuteczny da się osięgnąć.

*) Obacz: Coup d' oeil statistique sur le chemin de fer de Varsovie a Leopol, consideré comme une partie d'une grande communication europeene entre la mer noir et baltique.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sarinyi.* *Z c. k. galic. drukarni rzadowej.*